

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI**

Ro'yxatga olindi:

№ BD-60811500-1.17

« 09 » 08 2024-yil

“TASDIQLAYMAN”

« Quv ishlari bo'yicha prorektor

q.x.f.d., professor

A.A. Elmurodov

» 01 2024-yil

**ZOOGIGIYENA VA CHORVACHILIK BINOLARIDA LOYIHALASH
FANINING ISHCHI O'QUV DASTURI (SILLABUSI)
(Sirtqi ta'lim 3-bosqich talabalari uchun)**

Bilim sohasi: 800000 – Qishloq va suv xo'jaligi

Ta'lim sohasi: 810000 – Qishloq, o'rmon va baliq xo'jaligi

Ta'lim yo'nalishlari: 60811500 – Zootsiyeneriya (qorako'chilik)

60811500- Zootsiyeneriya (turlari bo'yicha)

Fanning ishchi o'quv dasturi (sillabusi) 202_ yilda tasdiqlangan o'quv reja va fan dasturiga muvofiq ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar:

Turdiyev A.K

– SamDVMCHBU, “Hayvonlarni oziqlantirish texnologiyasi va zoogigiyena” kafedrası dotsenti v.f.n.

Islamov G'.P.

– SamDVMCHBU, “Hayvonlarni oziqlantirish texnologiyasi va zoogigiyena” kafedrası assistenti v.f.f.d.(PhD)

Kulmanov B.P.

– SamDVMCHBU, “Hayvonlarni oziqlantirish texnologiyasi va zoogigiyena” kafedrası assistenti.

Taqrizchilar:

O. U. Quldoshev

– VITI Veterinariya-sanitariyasi va urchitish potologiyasi laboratoriyasi mudiri v.f.d.

I.N. Siddikov

– Toshkent Davlat Agrar universiteti (ToshDAU) Samarqand filiali “Qishloq xo'jalik mahsulotlarini qayta ishlash va mexanizatsiyalash” kafedrası katta o'qituvchisi.

Fanning ishchi o'quv dasturi “Hayvonlarni oziqlantirish texnologiyasi va zoogigiyena” kafedrasining 2024 yil “19” 08 dagi “1” -sonli yig'ilishida muhokamadan o'tgan va fakultet Kengashida muhokama qilish uchun tavsiya etilgan.

Kafedra mudiri:

D. Djambilov B.X.

Fanning ishchi o'quv dasturi “Zooinjeneriya” fakulteti Kengashida muhokama etilgan va foydalanishga tavsiya qilingan (2024 yil 16 08 dagi 1 -sonli bayonnoma).

Fakultet kengashi raisi.

Boymatov O.S.

Boymatov O.S.

Kelishildi:

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i, professor v.b.

Ro'ziqulov R.F.

Ro'ziqulov R.F.

Internet saytlari:

www.Ziyo.net.uz.
www.vetjurnal.uz
www.sea@mail.net21
www.veterinariy.actavis
www.fvat@academy.uzsci.net
www.gov.uz;
<http://www/uralrti.ru>

IX. Baholash

Talabalarning fanlarni o'zlashtirishi 5 ballik tizimda baholanadi.

5 (a'lo) baho:

Xulosa va qaror qabul qilish;
Ijodiy fikrlar olish;
Mustaqil mushohada yurita olish;
Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish;
Mohiyatini tushunish;
Bilish, aytib berish;
Tasavvurga ega bo'lish;

4 (yaxshi) baho:

Mustaqil mushohada yurita olish;
Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish;
Mohiyatini tushunish;
Bilish, aytib berish;
Tasavvurga ega bo'lish;

3 (qoniqarli) baho;

Mohiyatini tushunish;
Bilish, aytib berish;
Tasavvurga ega bo'lish;

2 (qoniqarsiz) baho:

Dasturni o'zlashtirmaganlik;
Fanning mohiyatini bilmaslik;
Aniq tasavvurga ega bo'lmaslik;
Mustaqil fikrlay olmaslik.

Fan Sillabusi
Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va
biotexnologiyalar universiteti

Fan to'g'risida ma'lumot

Fan shifri: ZChBL1408

Fan nomi: **Zoogigiyena va chorvachilik binolarida loyihalash**

Semestr/yil: **6-7 semestr/2024-2025 va 2025-2026 o'quv yillari**

Kafedra: Hayvonlarni oziqlantirish texnologiyasi va zoogigiyena

Soatlar/kreditlar: 8,0 ECTS (40 auditoriya soati, 200 soat mustaqil ta'lim)

Ma'ruza	Amaliy mashg'ulot	Laboratoriya mashg'ulotlari	Mustaqil ta'lim	Jami
14	16	10	200	240

Fan bo'yicha mashg'ulotlarning joylashuvi:

Auditoriya vaqti: dars jadvaliga asosan

Talablar:

Fan uchun mas'ul kafedra: **Hayvonlarni oziqlantirish texnologiyasi va zoogigiyena**

Kafedra joylashgan joyi: **SamDVMCHBU, 6-o'quv binosi, 639-xona**

Instruktor to'g'risida ma'lumot:

G'.P. Islomov. Telefon: +99899-114-15-08 E.mail islomov884@mail.ru

B.P.Kulmanov mobil: +99833-200-35-00

Ish vaqti: Uchrashuvga ko'ra

I. Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarga chorvachilikni rivojlantirishning zoogigiyenik ahamiyati, hayvonlarni iqlim sharoitiga moslashishi, turli toifadagi fermer xo'jaliklari sharoitida chorva mollari va parrandalarni saqlash usullari, chorvachilik binolarida mikroiklim ko'rsatgichlari, havo, tuproq, suv, oziqa sifatini baholash hamda chorvachilik xo'jaliklarida o'tkaziladigan veterinariya-sanitariya tadbirlarini o'rgatish hamda ularni amaliyotda tadbir etish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat.

II. Fanning vazifasi – chorva mollarini binolarda joylashtirish me'yorlari, parvarish qilish, to'liq qiymatli sifatli oziqa bilan oziqlantirish, yosh mollarni o'stirish, naslli mollardan foydalanish qoidalari va iqtisodiy samaradorligini hisoblash ham kiradi. Chorva mollarini molxonalarda saqlashda joylardan to'g'ri foydalanish, ferma qurish uchun joy tanlash, chorvachilik binolarini joylashtirish va qurilish sifati, foydalaniladigan yer maydonining me'yori, molxonalar o'lchamlari, mikroiklim ko'rsatgichlari, havo almashishi, mexanizasiyadan foydalanish, chorvachilik xo'jaliklarida veterinariya – sanitariya tadbirlarini

amalga oshirish bo'yicha fan talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, ishlab chiqarish jarayonlariga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalaridan iborat.

III. Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- molxonalarda mikroiklim ko'rsatgichlarining me'yorlari va aniqlash; havo, tuproq, suv va oziqalarni sanitariya tomonidan baholash; chorva mollarini parvarish qilish; xo'jalikda o'tkaziladigan veterinariya sanitariya tadbirlari; chorvachilik fermalaridagi zoogigiyenik qoidalar *haqida tasavvurga ega bo'lishi*;

- havo, tuproq va suvning fizik, kimyoviy va biologik xossalarini aniqlash usullarini; oziqa turlari va ularni gigiyenik baholashni; havo, tuproq, suv va oziqalar sifatini aniqlashda qo'llaniladigan asbob – uskuna va reaktivlardan foydalanishni; zoogigiyenik me'yorlarni hamda asosiy veterinariya sanitariya tadbirlarini *bilishi va ulardan amaliyotda foydalana olishi*;

- ekologik sharoitni yaxshilash; mikroiklim ko'rsatgichlarini aniqlash va tahlil qilish; zoogigiyenik tadbirlarni rejalashtirish; *ko'nikmalariga ega bo'lishi*;

- qishloq xo'jalik hayvonlarini saqlash va parvarishlash; zoogigiyenik me'yorlarni rejalashtirish va tahlil qilish hamda chorvachilik xo'jaliklarining sanitariya holatini baholash *malakalariga ega bo'lishi kerak*.

IV. Fanni o'qitish usullari:

Fanni o'qitish jarayonida zamonaviy uslublardan foydalanish, sohadagi muammolarni ta'limning ommaviy shakllari bilan bog'lab, talabalarning nazariy bilimlarini amaliy mashg'ulotlar orqali mustahkamlab borish lozim. O'quv materiallarini talabalar tomonidan unumli o'zlashtirish uchun ko'rgazmali qurollar o'qitishning texnik vositalari, hayvonlar organizmiga tashqi muhit omillarining hayvonlar turi, jinsi, zoti, saqlash sharoiti va mahsuldorligiga ta'siri bo'yicha chop etilgan ma'ruza matnlaridan keng foydalanish, talaba bilimni baholash tizimini joriy etish. Ma'ruza mashg'ulotlarida ilg'or pedagogik texnologiyalardan foydalaniladi.

“Zoogigiyena va chorvachilik binolarida loyihalash” kursini loyihalashtirishda quyidagi asosiy konseptual yondashuvlardan foydalaniladi:

Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim.

Tizimli yondashuv.

Faoliyatga yo'naltirilgan yondashuv.

Dialogik yondashuv.

Hamkorlikdagi ta'limni tashkil etish.

Muammoli ta'lim.

400 kg lik sog'im sigir, 20 bosh tirik vazni 400 kg lik bo'g'oz sigir saqlanadi. Qurilish materiallari - mahalliy. Toshkent viloyati, tashqi harorat - 6°C

25. Ishchi otlar uchun otxona. Bosh sonlari: 500 kg lik qulunli biyalar – 10 bosh, 400 kg lik axta otlar – 20bosh, 600 kg lik nasllik ayg'irlar 12 bosh. Qurilish materiallari - xom g'isht, taxta, somon. Qashqadaryo viloyati, tashqi harorat - 2°C

VIII.Adabiyotlar **Asosiy adabiyotlar**

1. U.Q. Izabasarov., X.B. Yunusov., A.J. Chalaboyev, A.Q. Turdiyev Zoogigiyena va chorvachilik binolarini loyihalash darslik 2023 yil.
2. U.Q. Izabasarov., E. S. Shaptakov, A.Q. Turdiyev, L. A. Xujanova Zoogigiyena va Genetika o'quv qo'llanma 2023 yil.
3. X.B. Yunusov., U.Q. Izabasarov, E. S. Shaptakov, A.Q. Turdiyev, L. A. Xujanova Zoogigiyena va Genetika darslik 2023 yil.

Qo'shimcha adabiyotlar

3. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. "Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 52 bet.
4. Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezgulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 36 bet.
5. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2022 yil. – 416 bet.
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 son Farmoni.
7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.
8. Jurgens Marshall H , Bregendahl Kristjan , Coverdale Jozie , Hansen Stephanie L. Animal Feeding and Nutrition. Kendall Hunt Publishing; 11 edition, 2013.
9. А. Ф. Кузнецов, В. Г. Тюрин, В. Г. Семенов, Д. А. Баймуканов, А. К. Сагинбаев, А. С. Шамшидин Технологическая зооигиена животных учебник 20200 г.

bosh. Tirik vazni 400 kg lik 10 bosh g'unojin. Qurulish materiallari - mahalliy. Qoraqalpog'iston respublikasi, tashqi harorat - 6 °C.

12. Bo'rdoqi mollarga mo'ljallangan molxona. Saqlanadigan mollar: 400 kg lik 40 bosh puchak qilingan sigir. Qurilish materiallari - mahalliy. Namangan viloyati, tashqi harorat - 2 °C.

13. Viloyat sun'iy qochirish stansiyasi. Nasldor buqalar tirik vazni 800 kg lik 6 bosh; 1000 kg lik 14 bosh. Qurilish materiallari - pishirilgan g'isht, taxta, qamish, loy. Jizzax viloyati, tashqi harorat - 4 °C.

14. 100 bosh qoramolga mo'ljallangan molxona, 60 bosh sog'iladigan sigir. 30 bosh g'unojin, 10 bosh buqa. Tirik vazni sigirlar - 400 kg, g'unojinlar - 300 kg, nasldor buqalar - 800 kg. Sigirlarning o'rtacha sog'imi 10 kg. Mollar bog'lanmaydi, to'shamasi doimiy. Sug'orish mexanizatsiyalashgan. Qurilish materiallari - yig'ma plitalar, beton, asfalt, taxta. Samarqand viloyati, tashqi harorat - 2°C.

15. Nasllik otlar uchun otxona quring. Shundan 30 bosh 500 kg lik baytal, 10 bosh 600 kg lik ayg'ir, 20 bosh 200 kg lik toy saqlanadi. Qurilish materiallari - xom g'isht, taxta, qamish. Farg'on viloyati, tashqi harorat - 2°C

16. Ishchi otlar uchun otxona. Bosh sonlari: 450 kg lik qulunli biyalar - 10 bosh, 400 kg lik axta otlar - 20 bosh, 600 kg lik nasllik ayg'irlar 12 bosh. Qurilish materiallari - xom g'isht, taxta, somon. Qashqadaryo viloyati, tashqi harorat - 2 °C.

17. 600 bosh qo'yga mo'ljallangan qo'yxona. Shundan 500 bosh 60 kg lik sovliq, 40 kg lik tusoqlar 100 bosh. Issiqxona 20 % sovliq uchun bor. Qurilish materiallari - mahalliy. Buxoro viloyati, tashqi harorat - 3°C.

18. 800 bosh sovliqqa mo'ljallangan qo'ton. 10 % sovliqqa issiqxona va sun'iy qochirish punkti bor. Sovliqlarning tirik vazni 40 kg. Qurilish materiallari - mahalliy. Qoraqalpog'iston, tashqi harorat - 8°C.

19. 1200 bosh qorako'l qo'ylari uchun qo'yxona. Tirik vazni 60 kg dan, 15 % sovliqqa issiqxona bo'lishi lozim. Qurilish materiallari - xom g'isht, taxta, qamish. Buxoro viloyati, tashqi harorat - 4°C.

20. 300 bosh merinos sovliqlar uchun qo'ton. Vaqtinchalik issiqxonasi bor. Qo'zilatish erta bahorga mo'ljallangan. Qo'ylarning tirik vazni 60 kg. Qurilish materiallari - mahalliy. Farg'ona viloyati, tashqi harorat - 4°C.

21. 700 bosh qorako'l qo'ylar uchun qo'yxona. O'rtacha tirik vazni 60 kg. Qurilish materiallari - yog'och, qamish, taxta. Navoiy viloyati, tashqi harorat - 3°C.

22. 10 000 bosh tovuqni polda saqlash uchun tovuqxona. Tovuqlarning tirik 2,2 kg. Qurilish materiallari - mahalliy. Toshkent viloyati, tashqi harorat - 3°C.

23. 500 bosh kurka uchun parrandaxona quring. Kurkalarning tirik vazni 6,6 kg. Qurilish materallari -mahalliy, Namangan viloyati, tashqi harorat -4 °C

24. 100 bosh sigirga moljallangan 2 qatorli molxona. Bosh soni - 5 l sut beradigan 20 bosh tirik vazni 400 kg lik, 10 l dan sut beradigan 10 bosh tirik vazni

V. Fanning tarkibiy tuzilishi:

5.1. "Zoogigiyena va chorvachilik binolarida loyihalash" fanidan rejalashtirilgan ma'ruza mashg'ulotlarining kalendar tematik rejasi

Ma'ruza mashg'ulotlarining:			
№	mavzulari	rejasi	soat
1-modul. Umumiy gigiyena.			
1.1	Zoogigiyena va chorvachilik binolarida loyihalash faniga kirish.	1.1.1. Zoogigiyena va chorvachilik binolarida loyihalash fanining ta'rifi, maqsadi va vazifalari. 1.1.2. Zoogigiyena va chorvachilik binolarida loyihalash fanini o'rganish usullari 1.1.3. Fanning qisqacha rivojlanish tarixi	2
1.2	Havo gigiyenasi.	1.2.1. Havoning fizik xossalari va uning organizmga ta'siri 1.2.2. Havoning kimyoviy xossalari va uning organizmga ta'siri. 1.2.3. Havodagi chang, mikroorganizmlar va ularga qarshi kurash choralar.	2
2-modul Xususiy gigiyena			
2.1	Molxonalar gigiyenasi Qoramollar gigiyenasi	2.1.1. Chorvachilik fermasi qurish uchun joy tanlash. 2.1.2. Bino qismlari va uning ahamiyati. 2.1.3. Molxonalarda ventilyasiya va isitish tizimi. 2.1.4. Molxonalarni go'ngdan tozalash va hashoratlarga qarshi kurash.	4
2.2	Qoramollar gigiyenasi	2.2.1. Qoramollarni saqlash usullari va molxonalar qurish gigiyenasi 2.2.2. Sigirlarni boqish, tug'dirish, sog'ish va sutdan chiqarish gigiyenasi 2.3.3. Qoramollarni burdoqiga boqish gigiyenasi	4
2.3	Oziqa va oziqlantirish gigiyenasi	2.3.1. To'yimli oziqalarni gigiena tomondan ahamiyati. 2.3.2. Oziqa ratsionida oqsil, mineral moddalar va vitaminlar etishmasligidan kelib chiqadigan kasalliklar. 2.3.3. Sifatsiz oziqalar bilan oziqlantirish tufayli kelib chiqadigan kasalliklar. 2.3.4. Oziqalar sifatini sanitariya tomondan nazorat qilish.	2
Jami:			14

**5.2. “Zoogigiyena va chorvachilik binolarida loyihalash” fanidan
rejalashtirilgan amaliy mashg’ulotlarining kalendar tematik rejasi**

Amaliy mashg’ulotlarning:			
№	mavzulari	rejasi	soat
1.	Havoning harorati, bosimi va namligini aniqlash.	1.1. Havoning haroratini aniqlashda ishlatiladigan asboblari. 1.2. Havoning bosimini aniqlashda ishlatiladigan asboblari. 1.3. Molxonadagi haroratning normalari. 1.4. Havodagi namliklarining hayvon organizmiga ta’siri. 1.5. Gigrometr va gigrograf asboblari ishlatish . 1.6. Molxonalarda nisbiy namlik miqdorlari.	4
2.	Qoramolchilik xo’jaliklarining loyihalari	2.1. Sigirlarni bog’lash jihozlari turlari. 2.2. Molxona ichki jihozlari tekshirish tartibi. 2.3. Tipovoy loyihalarga va me’yorlarga solishtirish.	2
3.	Qo’ychilik va yilqichilik xo’jaliklarining loyihalari	3.1. Qo’ychilik xo’jaliklari naslli va tovar xo’jaliklarini aniqlash. 3.2. Qo’ychilik xo’jaliklarini holatini tekshirish. Qo’ychilik xo’jaliklarining turi. 3.3. Otlar otxonada va yaylov sharoitida saqlash yo’llari. 3.4. Otlar otxonalarda guruh holida saqlash yo’llari. 3.5. Yaylovda uyur qilib boqilganda yoshiga, jinsiga qarab guruhlarga ajratish tartibi.	2
4.	Karbanad angidrid bo’yicha ventilyasiyani hisoblash.	4.1. Karbanad angidrid bo’yicha ventilyasiyani hisoblashning ahamiyati. 4.2. Hayvonlar tomonidan ajratiladigan Karbanad angidridni aniqlash. 4.3. Poldan ko’tariladigan qo’shimcha namlikni aniqlash.	4
5.	Namlik bo’yicha ventilyasiyani hisoblash.	5.1. Namlik bo’yicha ventilyasiyani hisoblashning ahamiyati. 5.2. Hayvonlar tomonidan ajratiladigan namlikni aniqlash.	4

Kurs ishi uchun mavzular:

1. Buzoqxona tug'riqxonasi bilan. Tug'riqxonada tirik vazni 400 kg bo'lgan 6 bosh sigir saqlanadi. Profilaktoriyada 6 bosh buzoq, buzoqxonada 2 haftalikdan 2 oylikgacha bo'lgan 10 bosh, 2 - 4 oylik 10 bosh buzoq saqlanadi. Qurilish materiali mahalliy, Buxoro viloyati, tashqi harorat – 6 °C.

2. Buzoqxona profilaktoriy. Tug'riqxonada 10 bosh sigir tirik vazni 400 kg, profilaktoriyada tirik vazni 60 kg bo'lgan 10 ta buzoq, buzoqxonada 2 - 4 oylik tirik vazni 90 kg bo'lgan 10 bosh va 4 oylikdan katta tirik vazni 120 kg bo'lgan 8 bosh buzoq saqlanadi. Qurilish materiallari - g'isht, asfalt, taxta. Navoiy viloyati, tashqi harorat – 4 °C.

3. 2 - 6 oylik buzoqlar uchun buzoqxona. Bosh soni: tirik vazni 60 kg – 20 bosh, 90 kg lik 10 bosh, 120 kg – 10 bosh va 150 kg lik 10 bosh. Qurilish materiallari - pishiq g'isht, asfalt, taxta, qamish. Farg'ona viloyati, tashqi harorat – 2 °C.

4. Yosh qoramollar uchun molxona. Molxonada 150 kg lik 10 bosh tana, 180 kg lik 10 bosh tana, tirik vazni 300 kg lik 10 bosh g'unojin saqlanadi. Qurilish materiallari - mahalliy. Qashqadaryo viloyati, tashqi harorat – 2 °C.

5. 60 bosh yosh qoramollar uchun molxona. Bosh soni - tirik vazni 220 kg lik 20 bosh, 30 bosh tirik vazni 320 kg lik, 300 kg lik 10 bosh ikki yoshlik yosh qoramol saqlanadi. Qurilish materiallari - pishiq g'isht, qamish, taxta. Sirdaryo viloyati, tashqi harorat – 4 °C.

6. 50 bosh sigirga mo'ljallangan 2 qatorli molxona. Bosh soni - 5 l sut beradigan 20 bosh tirik vazni 400 kg lik, 10 l dan sut beradigan 10 bosh tirik vazni 400 kg lik sog'im sigir, 20 bosh tirik vazni 400 kg lik bo'g'oz sigir saqlanadi. Qurilish materiallari - mahalliy. Toshkent viloyati, tashqi harorat – 6 °C

7. 100 bosh qoramol uchun molxona. Bosh soni – tirik vazni 500 kg lik 10 l sut beruvchi 40 bosh sigir, 400 kg lik 5 l sut beruvchi 30 bosh sigir, tirik vazni 600 kg lik 30 bosh g'unojin. Qurilish materiallari - xom g'isht, asfalt, qamish, taxta va boshqalar. Samarqand viloyati, tashqi harorat – 4 °C.

8. Molxona 80 bosh qoramolga: shundan sigirlar 50 bosh tirik vazni 500 kg lik sog'in sigir, g'unojin – 20 bosh, sutdan chiqqan sigir 10 bosh. Tirik vazni (kg): g'unojinlar - 300, sutdan chiqqan sigirlar - 400 kg. Sigirlarning kunlik sog'imi 10 l. Qurilish materiallari - maxalliy. Andijon viloyati, tashqi harorat – 3 °C.

9. 60 bosh sigirga mo'ljallangan molxona. Shundan 10 kg sut beruvchi sog'in sigir – 30 bosh, sog'ilmaydigani - 20 bosh va g'unojinlar 10 bosh. Tirik vazni: - sigirlar – 600, g'unojinlar - 400 kg. Qurilish materiallari - pishiq g'isht, qamish, taxta. Xorazm viloyati, tashqi harorat – 6 °C.

10. Bog'lamay boqiladigan sigirlar uchun molxona. Tirik vazni 600 kg dan 60 bosh. Vazni 400 kg dan 30 bosh g'unojin. Sigirlarni kunlik suti o'rtacha 10 kg. Qurilish materiallari - mahalliy. Surxandaryo viloyati, tashqi harorat – 2 °C.

11. Bog'lamay boqiladigan sigirlar uchun molxona. 10 litr sut beruvchi tirik vazni 550 kg sog'im sigir 40 bosh, sog'ilmaydigan sigirlar tirik vazni 600 kg - 10

27.	Dezinfeksiya obektlari va turlari. Maxsus dezinfeksiyalovchi mashinalar va apparatlar.	Referat yozib topshiriqni bajarish	6
28.	Hayvonlarning teri qoplamasiga ishlov berishda qo'llaniladigan apparatlar.	Adabiyotlardan foydalanib topshiriqni bajarish	6
29.	Dezinfeksiya kameralari, dezinfeksion eritmalar va aerozollar.	Referat yozib topshiriqni bajarish	6
30.	Hayvon uliklarini sararsizlantirish	Adabiyotlardan foydalanib topshiriqni bajarish	4
31.	Sinantrop hashorotlar haqida tushuncha ularga qarshi kurash.	Adabiyotlardan foydalanib topshiriqni bajarish	6
32.	Chorvachilik obyektlarida yashaydigan kemiruvchilarga qarshi kurash tadbirlari.	Referat yozib topshiriqni bajarish	6
33.	Go'sht kombinatlari, qushxona va so'yish maydonchalaring veterinariya sanitariyasi.	Referat yozib topshiriqni bajarish	6
34.	Parranda go'shtini qayta ishlash korxonalarida dezinfeksiya o'tkazish.	Referat yozib topshiriqni bajarish	6
Jami:			200

Mustaqil o'zlashtirilgan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda internet tarmoqlaridan foydalanib referat va uning taqdimoti, mikroiqlim ko'rsatgichlari bo'yicha xorijiy tillardagi adabiyotlardan foydalanishi, keys-stadi, vaziyatli masalalar to'plami ishlab chiqishi tavsiya etiladi

VII. Fan bo'yicha kurs ishi

Kurs ishi fan mavzulariga taalluqli masalalar yuzasidan talabalarga yakka tartibda, tegishli topshiriq shaklida beriladi. Kurs ishining hajmi, rasmiylashtirish shakli, baholash mezonlari ishchi fan dasturida va tegishli kafedra tomonidan belgilanadi. Kurs ishini bajarish talabalarda fanga oid bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirishga xizmat qilishi kerak.

Kurs ishini bajarishda zoogigiyenik talablar e'tiborga olinadi.

		5.3. Poldan ko'tariladigan qo'shimcha namlikni aniqlash.	
Jami:			16

5.3“Zoogigiyena va chorvachilik binolarida loyihalash” fanidan rejalashtirilgan laboratoriya mashg'ulotlarining kalendar tematik rejasi

Laboratoriya mashg'ulotlarining:			
№	mavzulari	rejasi	soat
1.	Suvning fizik va kimyoviy xossalarini aniqlash.	1.1. Suvning harorati va rangini aniqlash. 1.2. Suvning hidi va ta'mini aniqlash. 1.3. Suvning tiniqligi va loyqaligini aniqlash.	2
2.	Suvni bakteriologik va gelmentologik tekshirish.	2.1. Mikroblarning umumiy sonini aniqlash. 2.2. Suvning koli-titr va koli-indeksini aniqlash. 2.3. Suvni gelmentologik tekshirish.	4
3.	Don va unsimon oziqalarni gigiyenik baholash.	3.1. Donni organoliptik va laboratoriya analizlari yordamida tekshirish. 3.2. Don va unsimon oziqalarning yangiligini aniqlash. 3.3. Un va unsimon oziqalarni tarkibidagi aralashmalarni aniqlash.	2
4.	Go'ngni saqlash va hisoblash usullari.	4.1. Go'ngni sovuq usulda saqlash. 4.2. Go'ngni issiq usulda saqlash. 4.3. Go'ng saqlanadigan joyning o'lchamlarini aniqlash.	2
Jami:			10

VI. “Zoogigiyena va chorvachilik binolarida loyihalash” fanidan rejalashtirilgan talabalar mustaqil ta'limining kalendar tematik rejasi

№	Mustaqil ta'lim mavzulari	Amalga oshirish mexanizmi	Hajmi (soatda)
1.	Aeroinozatsiya va uning ahamiyati.	Referat yozib topshiriqni bajarish	6
2.	Quyosh radiatsiyasining tarkibi, hayvonlarni quyosh urishidan saqlash.	Adabiyotlardan foydalanib	6

	Tashqi muhit va organizm orasida issiqlik almashishi. Stress faktorlar va uning ahamiyati	topshiriqni bajarish	
3.	Haroratning hayvon organizmiga ta'siri havoning haroratini ahamiyati.	Adabiyotlardan foydalanib topshiriqni bajarish	6
4.	Chorvachilik binolarida ventilyatsiya, kanalizatsiya va uning turlari.	Referat yozib topshiriqni bajarish	6
5.	To'shamalar va unga bo'lgan gigiyena talablari. Tuproqni saniariya tomondan qo'riqlash.	Adabiyotlardan foydalanib topshiriqni bajarish	6
6.	Tuproqni zararsizlantirish	Adabiyotlardan foydalanib topshiriqni bajarish	6
7.	Tuproqni sog'lomlashtirish yo'llari. Bino qismlarini sanitariya tomonidan baholash.	Referat yozib topshiriqni bajarish	6
8.	Veterinariya-sanitariya jihozlarini joylashtirish. Ishlab chiqarish binolarining loyihalari.	Adabiyotlardan foydalanib topshiriqni bajarish	6
9.	Mo'ynali hayvonlar binolarining loyihalari. Oziqa toksikozlari va ularni oldini olish.	Referat yozib topshiriqni bajarish	6
10.	Chorvachilik binolarida ventilyatsiya, kanalizatsiya va uning turlari.	Adabiyotlardan foydalanib topshiriqni bajarish	6
11.	Chorvachilik binolarini qurishda tuproqni fizik va kimyoviy xossalari ahamiyati	Referat yozib topshiriqni bajarish	6
12.	To'shamalar va unga bo'lgan gigiyena talablari.	Adabiyotlardan foydalanib topshiriqni bajarish	6
13.	Molxona binolarida pollarga bo'lgan gigiyena talablari.	Referat yozib topshiriqni bajarish	6
14.	Zaharli o'simliklar bilan zaharlanishning	Referat yozib	6

	oldini olish.Omixta oziqalarga bo'lgan gigiyena talablari.	topshiriqni bajarish	
15.	Oziqa tarqatish uskunalariga bo'lgan gigiyena talablari.	Adabiyotlardan foydalanib topshiriqni bajarish	6
16.	Oziqalarni saqlashda havoning ahamiyati	Referat yozib topshiriqni bajarish	6
17.	Chorva xodimlarining shaxsiy va mehnat gigiyenasi.	Referat yozib topshiriqni bajarish	6
18.	Toylarni mashq qildirish. Parranda fabrikalarida parrandalarni saqlash usullari.	Adabiyotlardan foydalanib topshiriqni bajarish	6
19.	Ishchi otlarni parvarishlash va mashq qildirishning ahamiyati	Referat yozib topshiriqni bajarish	6
20.	Hayvonlarni iqlim sharoitiga moslashtirishning ahamiyati	Adabiyotlardan foydalanib topshiriqni bajarish	6
21.	O'rdak, g'oz, kurkalarni saqlash gigiyenasi.	Adabiyotlardan foydalanib topshiriqni bajarish	6
22.	Quyov va mo'ynali hayvonlarni asrash, qarash, oziqlantirish va sug'orish.	Referat yozib topshiriqni bajarish	6
23.	Itlarni saqlash va parvarishlash gigiyenasi.	Referat yozib topshiriqni bajarish	6
24.	Asalarichilik gigiyenasi va hovuz baliqchiligi gigiyenasi.	Adabiyotlardan foydalanib topshiriqni bajarish	6
25.	Go'ngni qishloq xo'jaligida ahamiyati	Referat yozib topshiriqni bajarish	6
26.	Go'ngni zararsizlantirishda veterinariya – sanitariya tadbirlari	Adabiyotlardan foydalanib topshiriqni bajarish	6